

ZOZNAM CHRÁNENÝCH NERASTOV

A. TYPOVÉ NERASTY

1. Euchroit; Breithaupt, 1823
2. Libethenit; Breithaupt, 1823
3. Tetradymit; Haidinger, 1831
4. Hauerit; Haidinger, 1847a
5. Schreibersit; Haidinger, 1847b
6. Evansit; Forbes, 1864
7. Kornelit; Krenner, 1888
8. Cohenit; Weinshenk, 1889
9. Romboklas; Krenner, 1891
10. Szomolnokit; Krenner, 1891
11. Vashegyit; Zimányi, 1909a,b
12. Schafarzikit; Krenner, 1921
13. Hodrušit; Koděra et al., 1970
14. Mrázekit; Řídkošil et al., 1992
15. Teluronevskit; Řídkošil et al., 2001
16. Vihorlatit; Skála et al., 2007
17. Chovanit; Topa et al., 2012
18. Oxy-skoryl; Bačík et al., 2013
19. Javorieit; Koděra et al., 2017
20. Fluórarrojadit-(BaNa), Števkó et al., 2018
21. Fluórapofylit-(NH₄); Števkó et al., 2020
22. Argentotetrahedrit-(Zn); Sejkora et al., 2021
23. Dobšináit; Sejkora et al., 2021

B. CHRÁNENÉ NERASTY A ICH SPOLOČENSKÁ HODNOTA

Názov	Vymedzenie	Spoločenská hodnota €
akantit	kryštál nad 7 mm	100 – 700
achát	prírodný alebo nabrúsený nad 25 cm ²	50 – 300
ametyst	kryštál nad 8 cm	50 – 300
ametyst holubníkovitý	kryštál nad 5 cm	80 – 500
antimón	zrnitý agregát nad 12 cm ²	50 – 300
antimonit	kryštál nad 8 cm	140 – 800
antlerit	agregát kryštálov nad 10 cm ²	40 – 200
apjohnit	agregát kryštálov nad 5 cm ²	60 – 300
aragonit	kryštál nad 15 cm	50 – 800
arzenolit	agregát kryštálov nad 5 cm ²	50 – 300
baryt	kryštál nad 5 cm	40 – 200

botryogén	agregát kryštálov nad 5 cm ²	80 – 500
camerolait	agregát kryštálov nad 6 cm ²	50 – 300
celestín	kryštál nad 1 cm, agregát kryštálov nad 5 cm ²	70 – 400
claudetit	agregát kryštálov nad 5 cm ²	70 – 500
devillín	kryštál nad 7 mm, agregát kryštálov nad 10 cm ²	50 – 300
diaspor	agregát kryštálov nad 15 cm ²	40 – 300
euchroit	kryštál nad 2 cm, agregát kryštálov nad 8 cm ²	110 – 700
evansit	nátekový agregát nad 20 cm ²	80 – 500
evenkit	agregát kryštálov nad 10 cm ²	70 – 400
F-zunyt	zrnitý agregát nad 25 cm ²	40 – 300
galenit	kryštál nad 5 cm	50 – 1 000
hauerit	kryštál nad 5 mm	80 – 500
hodrušit	kryštál nad 5 mm, agregát kryštálov nad 5 cm ²	90 – 500
chalcedón	náteky nad 50 cm ²	40 – 600
chalkofylit	kryštál nad 0,5 cm, agregát kryštálov nad 8 cm ²	60 – 400
chalkopyrit	kryštál nad 4 cm	80 – 500
idrialit (idrialín)	agregát kryštálov nad 10 cm ²	50 – 300
kalcit	kryštál nad 15 cm povrchové formy penovcov s plošným rozsahom nad 50 m ²	40 – 300 40 – 1 500
kermezit	kryštál nad 5 cm, agregát kryštálov nad 50 cm ²	50 – 1 500
kornelit*		50 – 300
kremeň holubníkovitý	kryštál nad 12 cm	90 – 600
krištál'	kryštál nad 10 cm	50 – 300
krištál' holubníkovitý	kryštál nad 6 cm, agregát kryštálov nad 60 cm ²	50 – 1000
langit	kryštál nad 5 mm, agregát kryštálov nad 20 cm ²	40 – 300
libethenit	kryštál nad 7 mm	80 – 500
meď	agregát kryštálov a plieškov nad 20 cm ²	70 – 300
mrázekit	kryštál nad 3 mm, agregát kryštálov nad 4 cm ²	100 – 600
opál drahý	hniezda nad 10 cm ²	100 – 2 500
polybázit	kryštál nad 1 cm	80 – 500
posnjakit	agregát kryštálov nad 8 cm ²	40 – 200
pseudomalachit	kôry, náteky nad 15 cm ²	40 – 300
pyrargyrit	kryštál nad 1 cm	90 – 600
pyrit	kryštál nad 10 cm	50 – 300
romboklas*		70 – 500
rumelka	kryštál nad 8 mm	60 – 400
rutil	kryštál nad 5 cm	40 – 200
sfalerit	kryštál nad 5 cm	40 – 500
schafarzikit*		100 – 500

skinnerit	kryštál nad 1 cm	70 – 400
stefanit	kryštál nad 1 cm	100 – 600
strašimirit	agregát kryštálov nad 15 cm ²	40 – 200
striebro	agregát kryštálov, drôťkov a plieškov nad 10 cm ²	150 – 1 000
szomolnokit*		50 – 300
tetradymit	kryštál nad 5 mm	70 – 500
tetraedrit	kryštál nad 2 cm	50 – 300
valentinit	kryštál nad 2 cm, agregát kryštálov nad 10 cm ²	90 – 600
vashegyit	zrnitý agregát nad 10 cm ²	70 – 500
voltait	kryštál nad 5 mm, agregát kryštálov nad 5 cm ²	100 – 600
záhneda	kryštál nad 15 cm	100 – 600
zlato, elektrum	agregát kryštálov, drôťkov a plieškov nad 5 cm ²	250 – 2 500

Poznámky:

1. Pojem nerast je rovnocenný s pojmom minerál.
2. Kryštál je geometricky ohraničené prírodné teleso bez mechanického poškodenia.
3. Agregát kryštálov je zhuk viacerých kryštálov toho istého minerálu vytvárajúci priestorový tvar.
4. Zrnitý agregát je zoskupenie zrn nerastu vytvárajúce priestorový tvar.
5. Nátekový agregát je priestorový tvar bez zjavných znakov kryštálov.
6. Každý nález nerastov označených znakom * sa považuje za chránený nerast.
7. Plošné vymedzenie v cm² je dané ohraničením vzorky v priemete do roviny.

C. SINTROVÁ VÝPLŇ JASKYNE A JEJ SPOLOČENSKÁ HODNOTA

Názov formy	Spoločenská hodnota €/g
<i>stalaktit</i> – kužeľovitý, mrkvovitý, palicovitý, cibul'kovitý, kyjakovitý a iný visiaci kvapel'; sintrový luster	10
<i>brko</i> – slamkovitý stalaktit	20
<i>heliktit kalcitový</i> – excentrický výrastok na stenách a kvapľoch	30
<i>kryštalický výrastok aragonitu</i> – ihlicovitý, vláknitý, špirálovitý alebo kyjačkovitý (železný kvet, anthodit)	40
<i>stalagmit</i> – stojací kvapel'; zárodočné, palicovité, palmovité, pagodové a iné stojace kvaple; zložené stalagmity	10
<i>stalagnát</i> – sintrový stĺp vytvorený spojením stalaktitu a stalagmitu	10
<i>sintrový povlak</i> – tenké povlaky na stenách, stropoch alebo podlahe	5
<i>sintrový nátek</i> – hrubšie náteky pripomínajúce vodopády, organové písťaly a podobné formy	10
<i>sintrová záclona</i> – visiaca záclonovitá alebo vlajkovitá forma	20
<i>štit</i> – plochý koncentrický kruhovitý alebo elipsovité sintrový útvar; <i>bubon</i> – štit so stalaktitmi na okrajoch; <i>stegamit</i> – štitovitá forma vyrastajúca z podlahy	20
<i>sintrová hrádza</i> – hrádza ohraničujúca jazierka rôznych veľkostí; menšie formy – sintrové misky, drobné formy – mikrohradze	20
<i>sintrové lekno</i> – ploché sintrové formy rôznej hrúbky na okrajoch súčasných alebo bývalých jazierok alebo prstence po obvode stalagmitov vyčnievajúcich nad vodnú hladinu	30

<i>koraloid</i> – rôzne hráškovité, koralovité, karfiolovité, chuchvalcovité výrastky kalcitu alebo aragonitu v jazierkach (subakvatické formy) alebo na stenách a sintrových útvaroch (subaerické formy)	30
<i>jaskynné perly</i> – drobné guľovité alebo valčekovité formy na dnách jazier alebo vodných tokov; polguľovité formy – <i>hemisferoidy</i>	30
<i>mäkký sinter</i> – biely alebo žltkastý kašovitý plastický povlak na jaskynnej stene alebo na sintrových útvaroch	10
<i>sintrový kalich</i> – kráterovitý sintrový útvar v hlinitých a piesčitých sedimentoch	20
<i>sintrová doštička</i> – tenká doštička plávajúca na hladine jazier alebo pomaly tečúcich vodných tokov	5
<i>drúza kryštálov</i> – zoskupenie rôzne veľkých kryštálových jedincov kalcitu alebo aragonitu na spoločnom podklade	30

Poznámka:

Hmotnosť príslušného druhu sintrovej formy sa určuje vážením:

do 100 g s presnosťou na 1 g,

od 100 g do 1000 g s presnosťou na 10 g,

od 1 000 g s presnosťou na 100 g.